

CLASSICS Illustrated

I USA udkom ialt 169 titler i serien, der først hed *Classic Comics*, men skiftede titel til *Classics Illustrated*

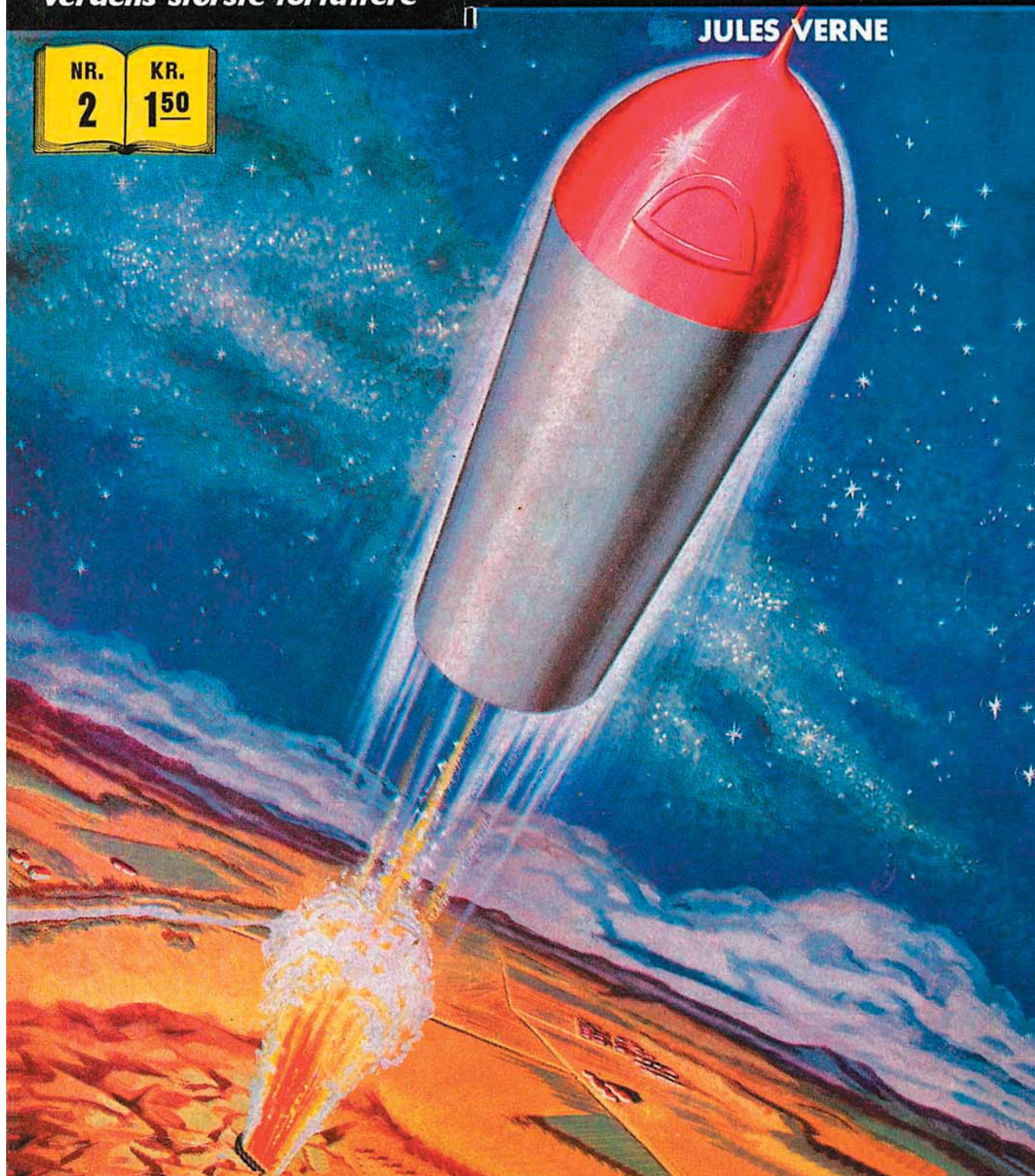
1 THE THREE MUSKETEERS
Alexandre Dumas	52 THE HOUSE OF SEVEN GABLES
Nathaniel Hawthorne	105 FROM THE EARTH TO THE MOON
Jules Verne
2 IVANHOE Sir Walter Scott	54 THE MAN IN THE IRON MASK
Alexandre Dumas	106 BUFFALO BILL (Colonel William F. Cody)
3 THE COUNT OF MONTE CHRISTO
Alexandre Dumas	55 SILAS MARNER George Eliot	107 KING - OF THE KHYBER RIFLES
Talbot Mundy
4 THE LAST OF THE MOHICANS
James Fenimore Cooper	56 THE TOILERS OF THE SEA Victor Hugo	108 KNIGHTS OF THE ROUND TABLE
5 MOBY DICK Herman Melville	58 THE PRAIRIE James Fenimore Cooper	109 PITCAIRN'S ISLAND
Nordhoff & Hall
6 A TALE OF TWO CITIES Charles Dickens	60 BLACK BEAUTY Anna Sewell	110 A STUDY IN SCARLET Arhtur Conan Doyle
7 ROBIN HOOD Howard Pyle	61 THE WOMAN IN WHITE
William Wilkie Collins	111 THE TALISMAN Sir Walter Scott
8 ARABIAN NIGHTS	63 THE MAN WITHOUT A COUNTRY
Edward Everett Hale	112 THE ADVENTURES OF KIT CARSON
9 LES MISERABLES Victor Hugo	64 TREASURE ISLAND Robert Louis Stevenson	113 THE FORTY-FIVE GUARDSMEN
Alexandre Dumas
10 ROBINSON CRUSOE Daniel Defoe	65 BENJAMIN FRANKLIN Benjamin Franklin	114 THE RED ROVER James Fenimore Cooper
11 DON QUIXOTE Miguel de Cervantes	66 THE CLOISTER AND THE HEARTH
Charles Reade	115 HOW I FOUND LIVINGSTONE
Henry Morton Stanley
12 RIP VAN WINKLE /THE HEADLESS
HORSEMAN Washington Irving	67 THE SCOTTISH CHIEFS Jane Porter	116 THE BOTTLE IMP Robert Louis Stevenson
13 DR. JEKYLL AND MR. HYDE
Robert Louis Stevenson	68 JULIUS CAESAR William Shakespeare	117 CAPTAINS OF COURAGE Rudyard Kipling
14 WESTWARD HO! Charles Kingsley	69 AROUND THE WORLD IN EIGHTY DAYS
Jules Verne	118 ROB ROY Sir Walter Scott
15 UNCLE TOM'S CABIN
Harriet Beecher Stowe	70 THE PILOT James Fenimore Cooper	119 SOLDIERS OF FORTUNE
Richard Harding Davis
16 GULLIVER'S TRAVELS Jonathan Swift	71 THE MAN WHO LAUGHS Victor Hugo	120 THE HURRICANE Nordhoff & Hall
17 THE DEER SLAYER James Fenimore Cooper	72 THE OREGON TRAIL Francis Parkman	121 WILD BILL HICKOK
18 THE HUNCHBACK OF NOTRE DAME
Victor Hugo	73 THE BLACK TULIP Alexandre Dumas	122 THE MUTINEERS Charles Boardman Hawe
19 HUCKLEBERRY FINN Mark Twain	74 MR. MIDSHIPMAN EASY Frederick Marryat	123 FANG AND CLAW Frank Buck
20 THE CORSICAN BROTHERS
Alexandre Dumas	75 THE LADY OF THE LAKE Sir Walter Scott	124 THE WAR OF THE WORLDS H.G. Wells
21 3 FAMOUS MYSTERIES Edgar Allan Poe,
Arthur Conan Doyke, Guy de Maupassant	76 THE PRISONER OF ZENDA
Anthony Hope	125 THE OX-BOW INCIDENT
Walter Van Tilburg Clark
22 THE PATHFINDER James Fenimore Cooper	77 THE ILIAD Homer	126 THE DOWNFALL Emile Zola
23 OLIVER TWIST Charles Dickens	78 JOAN OF ARC	127 THE KING OF THE MOUNTAINS
Edmont About
24 A CONNECTICUT YANKEE IN THE
COURT OF KING ARTHUR Mark Twain	79 CYRANO DE BERGERAC Edmond Rostand	128 MACBETH William Shakespeare
25 TWO YEARS BEFORE THE MAST
Richard Henry Dana jr.	80 WHITE FANG Jack London	129 DAVY CROCKETT David Crockett
26 FRANKENSTEIN Mary W. Shelley	81 THE ODYSSEY Homer	130 CAESAR'S CONQUESTS Julius Caesar
27 THE ADVENTURES OF MARCO POLO	82 THE MASTER OF BALLANTRAE
Robert Louis Stevenson	131 THE COVERED WAGON Emerson Hough
28 MICHAEL STROGOFF Jules Verne	83 THE JUNGLE BOOK Rudyard Kipling	132 THE DARK FRIGATE
Charles Boardman Hawes
29 THE PRINCE AND THE PAUPER
Mark Twain	84 THE GOLD BUG AND OTHER STORIES
Edgar Allan Poe	133 THE TIME MACHINE H.G. Wells
30 THE MOONSTONE William Wilkie Collins	85 THE SEA WOLF Jack London	134 ROMEO AND JULIET William Shakespeare
31 THE BLACK ARROW
Robert Louis Stevenson	86 UNDER TWO FLAGS
Ouida (Louise de la Ramée)	135 WATERLOO Erkham-Chatrain
32 LORNA DOONE
Richard Doddridge Blackmore	87 A MIDSUMMER NIGHT'S DREAM
William Shakespeare	136 LORD JIM Joseph Conrad
33 THE ADVENTURES OF SHERLOCK
HOLMES Arhtur Conan Doyle	88 MEN OF IRON Howard Pyle	137 THE LITTLE SAVAGE Frederick Marryat
34 THE MYSTERIOUS ISLAND Jules Verne	89 CRIME AND PUNISHMENT
Fjodor Dostojevski	138 A JOURNY TO THE CENTER
OF THE EARTH Jules Verne
35 THE LAST DAYS OF POMPEII
Edward Bulwer-Lytton	90 GREEN MANSIONS William Henry Hudson	139 IN THE REIGN OF TERROR
George Alfred Henty
36 TYPEE Herman Melville	91 THE CALL OF THE WILD Jack London	140 ON JUNGLE TRAILS Frank Buck
37 THE PIONEERS James Fenimore Cooper	92 THE COURTSHIP OF MILES STANDISH/
EVANGELINE Henry Wadsworth Longfellow	141 CASTLE DANGEROUS Sir Walter Scott
38 ADVENTURES OF CELLINI
Benvenuto Cellini	93 PUDD'NHEAD WILSON Mark Twain	142 ABRAHAM LINCOLN
39 JANE EYRE Charlotte Brontë	94 DAVID BALFOUR Robert Louis Stevenson	143 KIM Rudyard Kipling
41 TWENTY YEARS AFTER Alexandre Dumas	95 ALL QUIET ON THE WESTERN FRONT
Erich Maria Remarque	144 THE FIRST MEN IN THE MOON
H.G. Wells
42 SWISS FAMILY ROBINSON Johann Wyss	96 DANIEL BOONE: MASTER
OF WILDERNESS John Bakeless	145 THE CRISIS Winston Churchill
43 GREAT EXPECTATIONS Charles Dickens	97 KING SOLOMON'S MINES
H. Rider Haggard	146 WITH FIRE AND SWORD Henry Sienkiewicz
44 TOM BROWN'S SCHOOL DAYS
Thomas Hughes	98 THE RED BADGE OF COURAGE
Stephen Crane	147 BEN HUR Lew Wallace
45 KIDNAPPED Robert Louis Stevenson	99 HAMLET William Shakespeare	148 THE BUCCANEER
Jessie L. Lasky & Berenice Mosk
46 TWENTY THOUSAND LEAGUES
UNDER THE SEA Jules Verne	100 MUTINY ON THE BOUNTY
Nordhoff & Hall	149 OFF ON A COMET Jules Verne
47 DAVID COPPERFIELD Charles Dickens	101 WILHELM TELL
Johann Christopher Friedrich von Schiller	150 THE VIRGINIAN Owen Wister
48 ALICE IN WONDERLAND Lewis Carrol	102 THE WHITE COMPANY
Arhtur Conan Doyle	151 WON BY SWORD George Alfred Henty
49 THE ADVENTURES OF TOM SAWYER
Mark Twain	103 MEN AGAINST THE SEA Nordhoff & Hall	152 WILD ANIMALS I HAVE KNOWN
Ernest Thompson Seton
50 THE SPY James Fenimore Cooper	104 BRING 'EM BACK ALIVE Frank Buck	153 THE INVISIBLE MAN H.G. Wells
		154 THE CONSPIRACY OF PONTIAC
Francis Parkman
		155 THE LION OF THE NORTH
George Alfred Henty
		156 THE CONQUEST OF MEXICO
Bernal Diaz del Castillo
		157 LIVES OF THE HUNTED"
Ernest Thompson Seton
		158 THE CONSPIRATORS Alexandre Dumas
		159 THE OCTOPUS Frank Norris
		160 THE FOOD OF THE GODS H.G. Wells
		161 CLEOPATRA H. Rider Haggard
		162 ROBUR THE CONQUERER Jules Verne
		163 MASTER OF THE WORLD Jules Verne
		164 THE COSSACK CHIEF (TARAS BULBA)
Nikolai Gogol
		165 THE QUEEN'S NECKLACE
Alexandre Dumas
		166 TIGERS AND TRAITORS Jules Verne
		167 FAUST Johann Wolfgang Goethe
		168 IN FREEDOM'S CAUSE George Alfred Henty
		169 NEGRO AMERICANS

Illustrerede
KLASSIKERE

*De bedste fortællinger af
verdens største forfattere*

REJSEN TIL MÅNEN

JULES VERNE

Extraordinære rejser

af Anders Hjorth-Jørgensen

Fra den 14. september til den 14. oktober 1865 bragte den franske forlægger Pierre-Jules Hetzels magasin *Journal des Débats politiques et littéraires* føljetonen *De la Terre à la Lune. Trajet direct en 97 heures*. Det var forfatteren Jules Vernes første store fortælling, hvor han inddrog elementer, som har fået eftertiden til at betragte ham som en af science fiction-genrens grundlæggere.

Små to uger efter sidste punktum i magasinet udkom fortællingen i romanform, ligeledes udgivet af Hetzel i dennes serie *Voyages extraordinaires*. Serien, som i alt kom til at rumme 54 af Vernes fortællinger, havde de to foregående år præsenteret hans *Cinq Semaines en Ballon* (Fem uger i ballon) og *Voyage au Centre de la Terre* (Rejsen til Jordens indre). Men nu rettede Jules Verne altså blikket mod månen og lod sin næste roman handle om planlægningen af en månerejse.

TEATER OG BALLONER

Jules Verne blev født i Nantes den 8. februar 1828 som søn af advokaten Pierre Verne og dennes hustru Sophie. Da han døde den 24. marts 1905 havde han skrevet mere end 60 romaner og desuden også skuespil,

Nadar (selvportræt)

Jules Verne fotograferet af Nadar

noveller, digte og enkelte populærvenskabelige værker.

I 1848 ankom Jules Verne til Paris – ikke for at følge faderens ønske om at læse jura – men fast besluttet på at blive forfatter.

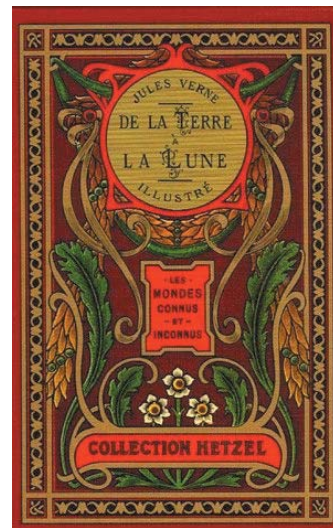
I det næste årti arbejdede han som sekretær ved et mindre teater og skrev selv komedier – sat i gang af Alexandre Dumas den ældre, forfatteren til bl.a. *De tre musketerer*, der bl.a. også ernærede sig som teaterdirektør.

I denne periode læste Jules Verne også Edgar Allan Poes fantastiske rejseberetninger og interesserede sig for moderne teknik. Det bragte ham sammen med Gaspard-Félix Tournachon (1820-1910) eller Nadar, som han kaldte sig, en af tidens mest fremragende portrætfotografer. På det tidspunkt var Nadar i gang med at konstruere en kæmpemæssig luftballon til opvisningsbrug.

Det fik Verne til at skrive en bog om ballonflyvning, men ingen forlægger ville antage den. En enkelt, Pierre-

Jules Hetzel - viste dog interesse, men foreslog, at den skulle omskrives til en fortælling. Det gjorde Jules Verne og 31. januar 1863 udkom den som første *Voyages extraordinaires, Cinq Semaines en Ballon* fra Hetzels forlag. Som nævnt stod Hetzel derefter for udgivelsen af alle Vernes romaner. I dag er det disse udgaver, som er i høj kurs blandt samlere, da de er det tætteste, man kommer originalmanuskripterne.

Hvad der videre skete for Verne, bliver der rig mulighed for at skildre i foreliggende udgivelsesrække, for Jules Verne er den forfatter, som har bidraget med flest titler til *Illustrerede Klassikere*.

Hetzel-udgaverne er i dag i høj kurs!

REJSEN TIL MÅNEN

De la Terre à la Lune – eller som den hed i første danske udgave i 1876, *Fra Jorden til Maanen* – var første bind af to. Det andet, *Autour de la lune*, udkom i Frankrig i 1870 – på dansk ligeledes i 1876 som *Omkring Maanen*, men sammen med første del samlet i et bind udgivet af Andreas Schous Forlag. Selvom der allerede i 1868 i Frankrig

Henri de Montaut-illustrationer til De la Terre à la Lune

anagram, en hyldest til Vernes ven Nadar.

På Jorden anslår astronomerne, at enten bliver Månens tiltrækning den stærkeste, så de tre ombordværende når deres mål, landing på Månen, eller projektilet fastholdes i en uforanderlig bane og kredser om Månen til evig tid.

Første bind rummer flere misforståede forklaringer på tyngdekraftens påvirkning af raketten - eller rettere projektilet. Ligeledes må man nok

til bind 1 var tilføjet 41 illustrationer af Henri de Montaut og i 1872 i 2. udgave af bind 2, 44 illustrationer af Emile Bayard og Alphonse de Neuville, var den danske første-udgave uden illustrationer.

Første bind afsluttes med opsendelsen af projektilet med de tre videnskabsmænd indenbords: amerikanerne Barbicane og Nicholl og franske Ardan. Sidstnævnte formodentligt et

erkende, at Vernes viden om ballistik var på det overfladiske plan. Det førte en hel del kritik med sig. Verne blev nemlig bestormet med protester fra fagfolk over sin noget primitive forståelse af tyngdekraftens natur og arbejde.

Det er formodentlig årsagen til, at fortsættelsen først kom fem år efter. Den mangler til gengæld noget af første dels friskhed og er som underholdende roman betragtet overfyldt med astronomi og fysik.

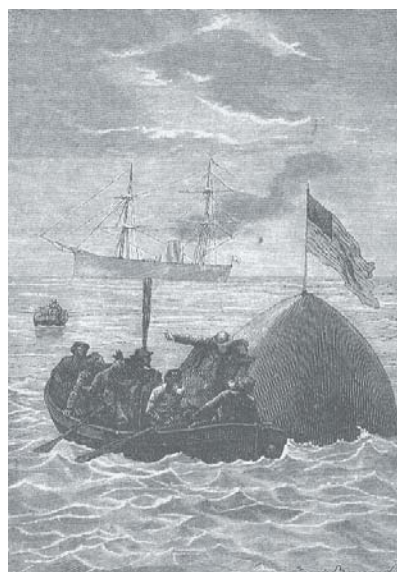
Verne bruger i bind 2 plads på at inddrage en del af kritikken. Den væsentligste kritik var, at han helt så bort fra luftmodstand (fordi projektilet flyver så hurtigt gennem atmosfæren). Denne "regnefejl" vender han nu til sin fordel, idet den grundigt benyttes til at forklare, at projektilet ikke kan nå sit mål.

Emile Bayard-illustrationer til Autour de la lune

Følgende beskrivelse står på internetadressen *Verne-portalen*, <http://www.jules-verne.dk>, i artiklen *Fysikken i "Rejsen til Månen"*:

"Jules Verne synes bogen igenem at regne med en model, hvor Jordens tiltrækning pludselig ophører og overtages helt af Månens tiltrækning. I øvrigt har han også kun svage antydninger af, at farten

aftager på vejen op. I den første gennemregning flyver projektilet med den konstante hastighed af 11 km pr. sekund hele vejen, siden hen i anden del sænkes farten først af atmosfærens luftmodstand, men når atmosfæren pludselig slipper op (i 64 km

højde) flyver de videre med konstant hastighed. Jordens tiltrækning (med konstant kraft) varer ved indtil Månen tager over, og på grænsen kan projektilet så bevæge sig i en evig bane. Inden for denne bane vinder Månen, og projektilet falder ned. Han indleder andet bind med et kort

resumé, hvor han nu lader astronomerne have taget grundigt fejl (i første bind var de fremragende videnskabsmænd), og dermed er der så åbnet for en beskrivelse af selve turen set fra projektilets indre. Anden del rummer slet ikke første dels spænding og humor, men er lovlige overfyldt med bl.a. meget grundig beskrivelse af de mange månebjerge, der passeres. Lidt specielt er det også, at bogen indeholder nogle meget hårde fysiske formler, hvilket er ret unikt for en populær og fantastisk beskrivelse af et forsøg på at skyde til måls efter Månen med en forvokset forladedekanon.” På samme internetadresse gennemgås Vernes brug eller misbrug af fysikkens love i øvrigt grundigt kapitler for kapitel.

JULES VERNE OG FILMEN

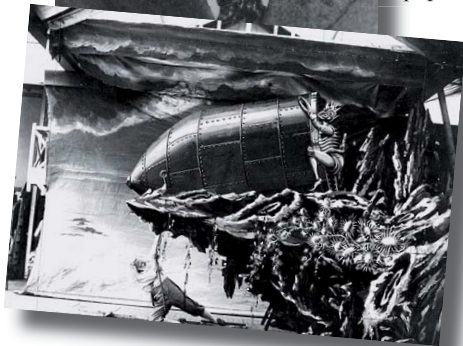
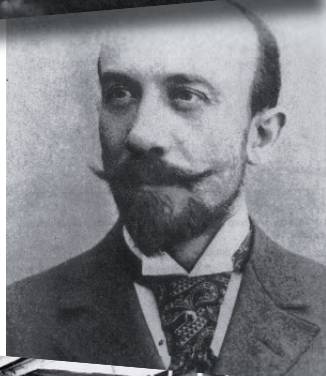
En lang række af Jules Vernes fortællinger er filmatiseret op igennem 1900-tallet. *Rejsen til Månen* hører til dem, der har haft mindst interesse for filmfolket. Kun to filmatiseringer er det blevet til. Den sidste af disse, *From the Earth to the Moon*,

fra 1958 havde Byron Haskin – berømt for sin 1953 filmatisering af *War of the Worlds* – i instruktørstolen og med Joseph Cotten i rollen som Barbicane og George Sanders som Nicholl – men ingen Arden. Han var tilsyneladende erstattet af Debra Paget i rollen som Nicholls datter!

Mere bemærkelsesværdig var Georges Méliès *Le Voyage dans la lune* fra 1902. Selvom de månerejsende her – i modsætning til Vernes – lander på Månen, er der næppe tvivl om, at Méliès var inspireret af Verne.

Raketten i filmen er også et projektil, som skydes ud af en overdimensioneret kanon – i øvrigt med mindelser om de Montauts tegninger fra 1868-udgaven.

Méliès’ film var en bedrift - et pionerværk indenfor sin genre og, tiden taget i betragtning, imponerende i anvendelsen af ”special effects”.

Georges Méliès med still-fotos fra *Le Voyage dans la lune*

I USA blev *From the Earth to the Moon* (Rejsen til Månen) trykt i tilsammen 12 oplag. Hæftets indhold forblev uforandret gennem alle disse, med malet forside af Alex Blum.

Alex A. Blum – (se biografi side 13) *Alice in Wonderland* (CI-49) var Alex A. Blums første job for *Classics Illustrated*, men siden tegnede han både serierne og forsiderne til en lang række hæfter: *The Song of Hiawatha* (CI-57), *The Woman in White* (CI-61), *Treasure Island* (CI-64), *The Scottish Chiefs* (CI-67), *The Pilot* (CI-70), *The Man Who Laughs* (CI-71), *The Black Tulip* (CI-73), *The Iliad of Homer* (CI-77), *Cyrano de Bergerac* (CI-79), *White Fang* (CI-80), *The Jungle Book* (CI-83) i samarbejde med William Bossert, *The Gold Bug* (CI-84) (en af tre historier), *The Sea Wolf* (CI-85), *A Midsummer Night's Dream* (CI-87), *Green Mansions* (CI-90), *The Courtship of Miles Standish & Evangeline* (CI-92), *Hamlet* (CI-99) og *From the Earth to the Moon* (CI-105).

Desuden stod han for forsider til: *The Odyssey of Homer* (CI-81), *The Master of Ballantrae* (CI-82), *Under Two Flags* (CI-86), *Crime and Punishment* (CI-89) og *Waterloo* (CI-135).

Til følgende titler tegnede han serien, men ikke forsiden: Benjamin

Udgivet første gang
i USA som *Classics Illustrated*
nr. 105 i marts 1953.

Genudgivet i USA
af Acclaim Books
i juli 1997 som
undervisningsudgave
med ny forside
af Jim Calafiore.

Udgivet på dansk som
Illustrerede Klassikere nr. 3
i tre oplag. Det første af disse
udkom i 1955.

Også udgivet som
Stjerneklassiker
nr. 40 i 1972.

Manuskript:

Ukendt
Bearbejdet til dansk
af Iver Gudme

Tegninger:

Alex A. Blum

Franklin (CI-65) i samarbejde med Robert Hebbard og Gustav Schrotter, *Daniel Boone: Master of Wilderness* (CI-96), *The White Company* (CI-102), *Knights of the Round Table* (CI-108) og *Macbeth* (CI-128).

Iver Gudme - dansk oversætter af utallige værker fra 1930'erne ff. Tildelt Gyldendals Boglegat 1951.

Øverst: Den første udgave i USA.
I midten: Acclaim Books Study Guide fra 1997. Nederst: Den danske Stjerneklassiker nr. 40 fra 1972.

Armand Budd i Will Eisners selvbiografiske *Drommeren* (i albummet: *Solnedgang i Sunshine City*) er et portræt af Alex Blum, der arbejdede sammen med Eisner i Eisner-Iger Shop. I baggrunden ses hans datter, tegneserieforfatteren Audrey Blum (gift Bossert), der ligesom faderen arbejdede hos Eisner-Iger.

På dansk udkom romanens 2 bind som tidligere nævnt på Andreas Schous Forlag i 1876, men uden originalens tegninger. Titlerne var

Rejsen til Maanen I. Fra Jorden til Maanen. Direkte Overfart i 97 Timer og 20 Minutter og Rejsen til Maanen II. Omkring Maanen.

Der er siden kommet to fuldstændige oversættelser til dansk.

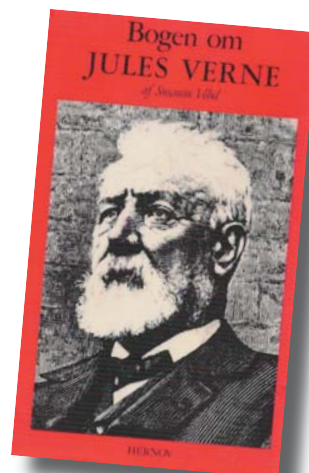
I serien Gyldendals Udødelige Ungdomsbøger udkom de to bind, *Rejsen til Månen* og *Rundt om Månen* (på henholdsvis 209 og 221 sider), i 1958 med forsider af Robert Viby og illustrationer af Lars Bo.

Den eneste komplette oversættelse (på 367 sider) med de originale tegninger udkom på Hernovs forlag i 1972.

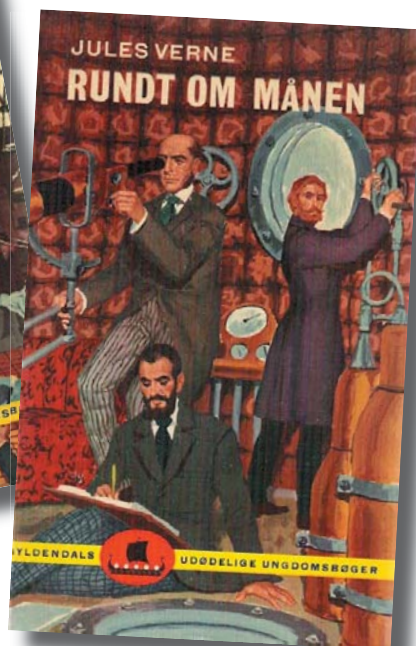
Rejsen til Månen i danske udgivelser

Af andre udgaver kan nævnes:

- * Aller 1898 (326 sider)
- * Jespersens Forlag 1909 (158 sider)
- * Kunstforlaget Danmark 1913 (199 sider)
- * D. E. Jespersens forlag 1922 (160 sider)
- * C. Baltisk Forlag 1928 (228 sider)
- * E. Jespersen & Pio 1933 (96 sider)
- * Branner og Korch 1943 (176 sider)
- * Ungdommens Forlag 1958 (217 sider) med illustrationer af Oscar Knudsen. 2. oplag 1959.
- * Fremad 1961 (92 sider) - med omslag tegnet af Poul Bech
- * Forum 2000 (120 sider)

* Mere om Jules Verne og hans værker er beskrevet i Susanne Vebels *Bogen om Jules Verne* udgivet af forlaget Hernov i 1978.

Hele fortællingen fra det første møde i kanonklubben til landingen i Stillehavet kan downloades fra websiten www.gutenberg.org